

एमालेका जनजातिहरूले १८ गते सामुहिक राजीनामा दिने नयाँ राजनीतिक पार्टीको प्रस्ताव कस्तो छ ?

कीर्तिपुरका अधिकांश कार्यकर्ता नयाँ पार्टीमा आउने दावी

कीर्तिपुर सन्देश /

एमालेका आदिवासी जनजाति एवं मधेसी नेता तथा कार्यकर्ताहरूले आउदो असोज १० गते सामुहिक रुपमा राजीनामा दिने भएको छ। राष्ट्रिय सभागृहको हलमा हुने भेलाको सामुहिक रुपमा सो पार्टीका आदिवासी जनजाति तथा मधेसी नेताहरूले राजीनामा दिने बताइएको छ। अग्रगामी विचार समूहको नामबाट पार्टीभित्र विचार समूह चलाउँदै आएका उपाध्यक्ष अशोक राई, केन्द्रीय सदस्य राजेन्द्र श्रेष्ठ लगायतका नेताहरूको अगुवाइमा सो कार्यक्रम हुन लागेको हो।

पार्टीले पहिचानको आधारमा राज्य पुनर्संरचना गर्ने निर्णय गरेकोलाई पछिल्लो समयमा उल्टाउँदै नेताहरूले आदिवासी जनजाति, मधेसी एवं राज्यद्वारा बहिस्करणमा पारिएका समुदायको भावना विपरित अगाडी बढेको र पार्टी नेतृत्वले एकपछि अर्को गर्दै षडयन्त्रमुलक ढंगबाट जनजाति तथा राज्यद्वारा बहिस्करणमा पारिएका समुदाय विरुद्ध षडयन्त्र गर्दै संविधानसभा विघटनका लागि भूमिका खेल्दै आएको आरोप लगाउँदै आएका जनजाति नेताहरूले असोज १८ गते हुने कार्यकर्ता भेलाबाट पार्टीसंग सम्बन्ध विच्छेद भएको घोषणा गरिने एक जनजाति नेताले कीर्तिपुर सन्देश साप्ताहिकलाई जानकारी दिनु भएको छ। सो भेलामा देशभरीका

जिल्ला स्तरिय कार्यकर्ताहरू सहभागी हुने समेत बताइएको छ। सो घोषणा संगै नयाँ राजनीतिक दल निर्माणका लागि समेत तयारि गरिने भएको छ। नयाँ राजनीतिक दलका लागि आवश्यक दस्तावेज समेत तयारि गरिसकेको अवस्था छ।

नयाँ पार्टीको नाम 'संघीय समाजवादी पार्टी' राखिने थाहा भएको छ। सो नयाँ पार्टीको मूल सिद्धान्त भनेको 'जातिय मुक्तिका लागि पहिचानसहितको संघीयता र वर्गीय मुक्तिका लागि समाजवाद' भनी नारा समेत तयारि गरेको छ।

सो नयाँ दलको केन्द्रीय समितिमा अहिले नेपालमा रहेका आदिवासी जनजाति, मधेसी, दलित, मुस्लिम, खस, ब्राह्मणलाई समेत समानुपातिक प्रतिनिधित्व गराई नेपालको वर्तमान राजनीतिक चित्रण भल्कने खालको बनाइने बताइएको छ। नयाँ गठन हुने सो राजनीतिक दलमा कीर्तिपुरका एमालेका अधिकांश कार्यकर्ताहरू समेत रहने एमालेक एक केन्द्रीय नेताले दावी गरेका छन्।

सो नयाँ दल निर्माणका लागि १८ गतेपछिबाट आदिवासी जनजाति नेताहरू, माओवादीका नेता तथा कार्यकर्ता र कांग्रेसका नेता तथा कार्यकर्ताहरूसंग समेत छलफल थालिने भएको छ। संघीयता, समानुपातिक समावेशीलाई मूल मन्त्रको रुपमा लिने सो नयाँ राजनीतिक

पार्टीले तयार गरेको दस्तावेजमा 'नेपालमा रहेका वर्तमान राजनीतिक शक्तिहरूमा राप्रपा नेपाल सैद्धान्तिक रुपमा अनुदारवादी तथा राजनीतिक रुपमा पुनर्उत्थावादी रहेका छन्। राप्रपा, राजपा जस्ता शक्तिहरू सैद्धान्तिक रुपमा उदारवादी तथा राजनीतिक रुपमा प्रतिगामी रहेका छन्। यिनीहरू अहिले कमजोर अवस्थामा छन्। आफूलाई साम्यवादीको रुपमा चिनाउने सानो दल राष्ट्रिय जनमोर्चा पनि वर्तमान परिवर्तनको सन्दर्भमा प्रतिगामी दृष्टिकोण नै राख्दछन्। नेपाली कांग्रेस सैद्धान्तिक रुपमा लोकतान्त्रिक समाजवादी भए पनि राजनीतिक रुपमा यथास्थितिवादी रहेका छन्। त्यसरी नै नेकपा (एमाले) सैद्धान्तिक रुपमा साम्यवादी भए पनि राजनीतिक रुपमा यथास्थितिवादी नै रहेका छन्। यस प्रवृत्तिभित्र पनि नेकपा (माले), नेकपा (संयुक्त) लगायत केही साना पार्टीहरू पनि पर्दछन्। मधेसी मोर्चा र त्यसमा आवद्ध घटकहरू सैद्धान्तिक रुपमा लोकतान्त्रिक समाजवादी र राजनीतिक रुपमा सुधारवादी रहेका छन्। यस प्रवृत्तिभित्र केही सद्भावना आनन्दीदेवी लगायत केही साना पार्टीहरू पनि पर्दछन्। एकिकृत नेकपा (माओवादी) र नेकपा-माओवादी दुवै शक्ति परिवर्तनकारी हुन्। त्यसमध्ये पहिलो राजनीतिक रुपमा ढुलमुल र दोस्रो जडसूत्रवादी रहेको छ। त्यसरी नै मजफो सैद्धान्तिक रुपमा सामाजिक लोकतन्त्रवादी र राजनीतिक रुपमा परिवर्तनकारी रहेका छन्। यस प्रवृत्तिभित्र नेकपा (एकिकृत), नेकपा (माले-समाजवादी), संलोराम, राजमुपा लगायत केही साना पार्टीहरू पनि पर्दछन्।' भनी उल्लेख गरिएको छ।

तीजको अवसरमा दर्शनको विशेष छुट

यस दर्शन मोविकेयरमा निम्न मोबाइलहरूमा भारी छुटको अफर भएको जनकारी गराउँदछौं।

मोबाइलको नाम	मूल्य छुट	छुट पछिको मूल्य
१) एल.जी (T300 payaya)	६३५०१-	५७००१-
२) एल.जी (T500)	६६६६१-	६०००१-
३) एल.जी (T515)	८८८८१-	८०००१-
४) एल.जी (T375)	९६००१-	८९००१-
५) एल.जी (OPTIMUS L3)	१५६००१-	१४५००१-
६) एल.जी (C375)	८७००१-	७६००१-
७) एल.जी (A258FOLDING)	७०००१-	५८००१-
८) सामसुड (CHAMP DELUX)	७३९०१-	६८००१-
९) सामसुड (STAR 3)	१०५००१-	९६००१-
१०) सामसुड (GALAXY Y)	१३६००१-	१२५००१-
११) सामसुड (Y PRO DUOS)	१७२९०१-	१५९००१-
१२) सामसुड (U DUOS)	१६३९०१-	१५०००१-
१३) सामसुड (Y POCKET)	१२५००१-	११४००१-

-भ्याट बिल र वारेन्टी कार्ड अनिवार्य रुपमा लिनु होला।

दर्शन मोवि केयर प्रा. लि.

नयाँबजा, कीर्तिपुर, सम्पर्क फोन : ४३३२०५७

+२ उत्तीर्ण हुने सम्पूर्ण विद्यार्थीहरूलाई हार्दिक बधाई

स्नातक तह व्यवस्थापन (BBS) तथा शिक्षा संकाय (B.Ed) तर्फ

नयाँ भर्ना खुल्यो।

विभिन्न छात्रवृत्तिहरूको व्यवस्था पनि छ।

सम्पर्क

मङ्गल बहुमुखी क्याम्पस

कीर्तिपुर, फो.नं. ४३३०५४४ / ४३३५५६०

कानुनी सल्लाहकार	व्यवस्थापन
ज्ञानबहादुर महर्जन	भरत महर्जन, सनम श्रेष्ठ
प्रकाशक:	फोटो पत्रकार
नजरराम महर्जन	नविन जोशी
सम्पादक	प्रेस: शर्मीला प्रिन्टर्स, डल्लु, काठमाण्डौ
श्रीकृष्ण महर्जन	कार्यालय: निम्बासी टोल: कीर्तिपुर नपा-३
प्रबन्धक	फोन नं.: ४३३३००७, ९८४१४०१०७७
निरजमान सिंह	kirtipur_sandesh@live.com
काठमाण्डौ जि. प्र. का दर्ता नं. २११	२०६७/०६८

सम्पादकीय

नेवा: देय् दबूको अन्यौलता

गत शनिवारदेखि राजधानीमा देशभरिका नेवार प्रतिनिधिहरू सहभागि भई नेवा: समुदायको राष्ट्रिय संगठन नेवा: देय् दबूको छैठौँ महाअधिवेशन शुरु भएको थियो । भव्य समारोहवीच भएको सो महाअधिवेशनको क्रममा विवादको वीचमा नयाँ नेतृत्व नै चयन नगरी अनिश्चितकालका लागि स्थगित गरिएको छ । नयाँ विधान अनुसार नयाँ नेतृत्व चयन गर्ने की पुरानै विधान अनुसार नयाँ नेतृत्व चयन गर्ने भन्ने विषयमा तिव्र विवाद भएको थियो । सो क्रममा दबूका अध्यक्ष नरेश ताम्रकार ले विधान पारित भएको घोषणा गर्दै निर्वाचन आयोगलाई औपचारिक रुपमा जिम्मा लगाइएको थियो । सो वीचमा निकै तनाव भएको थियो र नारावाजी समेत भएको थियो ।

निर्वाचन मण्डललाई जिम्मा दिएपछि केन्द्रीय समिति स्वतः विघटन भएको अवस्थामा विवादको वीचमा नै देय् दबूको केन्द्रीय कार्यसमितिले महाअधिवेशन अनिश्चितकालसम्मको लागि स्थगित गरेको अध्यक्ष ताम्रकारले घोषणा गरेको थियो ।

देशभरिका नेवार समुदायका प्रतिनिधिहरू लगातार तीन दिनसम्म अधिवेशनमा बसिसकेको अवस्थामा यसरी अकस्मात असाधारण स्थिति पैदा भएको कारण देखाउदै विघटन भएको कार्य समितिले अनिश्चितकाल सम्मका लागि स्थगित भनी घोषणा भएको कारण अब नेवा: देय् दबूको अधिवेशन कसरी र कस्ले गर्ने भन्ने विषयमा अन्यौलता सृजना भएको छ ।

विहानिको शुद्ध हावा र चोभार

अशोक कार्की

चोभार, की.न.पा.१३

कीर्तिपुर नगरपालिका वडा नं.१४मा अवस्थित श्री आदिनाथ लोकेश्वर भगवानको दर्शन गर्न ललितपुर, काठमाडौँबाट धेरै भक्तहरूले विहान ४ बजेदेखि भक्तिपूर्वक दर्शन गर्ने गर्छन् । यसै अवसरमा वडा नं १३ चोभारमा रहेको सल्लाको पातहरूबाट निस्कने शुद्ध अक्सिजन र दुङ्गाको सिटी चढ्दै सम्पूर्ण इन्द्रियहरूलाई फुर्ति प्रदान गर्दै स्वाँ र प्वाँ गर्दै आउने आदिनाथका भक्तहरू चोभार डाँडामा पुगेपछि काठमाडौँ, ललितपुर लगायत धेरै डाँडा काँडा र सुन्दर हिमाल देखेपछि अति नै सुखी भै आफ्ना परिवार साथीभाइहरू लाई चोभारको परिचय दिदै चोभार घुम्न बिहानै जाउँ भन्दै आफुलाई निरोगी भएको अनुभव बताउँछन् । काठमाडौँ ललितपुर बाट ३ किलोमिटर टाढा रहेको यस चोभार डाँडा काठमाडौँ ललितपुरबासिको बढ्दो दिन चर्चा नै भईसक्यो । शहर को प्रदुषण अशुद्ध खानेपानी अखाद्य वस्तुबाट पिडित शहर वासीहरूलाई लाभ पुगोस भनी चोभारवासीहरूबाट एक प्राकृतिक अस्पताल छिट्टै संचालन गर्ने भएकोले उक्त प्राकृतिक अस्पतालबाट थप निरोगी गराउने लक्ष्य राखेका छन । आदिनाथका भक्तहरूलाई थप अवसर प्रदान गरी हामी चोभारका बासिन्दाहरूबाट होम स्टेको लागि घर कोठाहरू समेत उपलब्ध गराई आन्तरिक पर्यटक भित्राउने र सरसफाईलाई तिब्रता दिई स्वच्छ, हराभरा पार्ने तयारी हुँदैछ ।

कि.न.पा. वडा नं १३ र १४ चोभारभित्र समस्या समाधान र विकासलाई गति दिने उद्देश्यले श्री सुजिन्द्र महर्जनको अध्यक्षतामा एकतर्फी समिति गठन भई उक्त समितिले चोभारवासी र चोभार भ्रमण गर्ने आउनु हुने भक्तजनहरू अथवा पर्यटकहरूका सुभाव अनुसार समाजसंग रहेको भौतिक र प्राकृतिक सुविधा सेवा तथा संरचनाहरू विकास गर्दै लगिने छ ।

चोभारमा रहेका सुविधाहरूमा बुद्ध विहार बौद्ध गुम्बा, मञ्जुश्री पाक, जलविनायक, आदिनाथ करुणामया आदिनाथ मा.विबाट सजिलै काठमाडौँ उपत्यका सकिने रेष्टुरेन्टहरू जालपादेवी मन्दिर , सुभा अंक सशस्त्र प्रहरी बल गण कार्तिव्योको, चुम्बेदेवि, बारि गणेश, गरुडस्थान अस्ता मठ मन्दिरहरू हेर्ने र घुम्न पाईने छ ।

भूठा टिक्दैँन, साँचो लुक्दैँन

सरिता महर्जन, चोभार, की.न.पा. १४

“भूठो कहिल्यै टिक्दैँन, साँचो कहिल्यै लुक्दैँन” भन्ने उखान नजरराम सरको जीवनमा लागु भएको छ । “आफूले जन्माएका मात्र आफ्ना सन्तान होइन, यस धरतिमा जन्म लिएका प्रत्येक बालबालिका आफ्ना सन्तान हुन” भन्ने महान विचार भएका डाक्टर देवकाजी डंगोल र नजरराम सरले एक दशक अगाडिदेखि असहाय, गरीव, टुहुरा बालबालिकाहरूको पढाईमा सहयोग गर्दै आइरहनु भएको थियो । दुई वर्ष पहिले उहाँलाई जुन भूठो आरोपमा फसाउन केही व्यक्तिहरू, समूहहरू क्षणिकको लागि सफल भयो । उहाँले नौ महिना जेल जीवन बिताउनु भयो । नौ महिनापछि सत्य सत्य साबित भयो । भूठो आरोप भूठो साबित भएर काठमाडौँ जिल्ला अदालतबाट सफाई पाउनु भइ नजरराम सर सकुशल घर फर्कनु भयो । यस घटनाले उहाँको जीवनमा मात्र असर गरेको होइन । गरीव दीन दुःखीहरूको जीवनमा पनि असर पुऱ्यायो ।

एक दशकदेखि निरन्तर रूपमा सफलता हासिल गर्दै आइरहेको संस्था ‘नेपाल टुहुरा कल्याण संघ’ आज त्यही जालसाजी गरेर भूठो आरोप लगाउँदा बन्द भएको छ । त्यो संस्था बन्द हुँदा कैयौँ बालबालिकाको भविष्यमाथि प्रश्न चिन्ह उठेको छ । संस्था बन्द भएतापनि उहाँले डाक्टर देवकाजी डंगोलसँगको सहकार्यमा अप्रत्यक्ष रूपमा सामाजिक तथा सहयोगको कामलाई निरन्तरता दिँदै आइरहनु भएको छ । यसमा म जस्ता उहाँप्रति सकारात्मक भएका व्यक्तिहरूको लागि खुसिको कुरा हो ।

मेरो व्यक्तिगत धारणा भन्नुपर्दा उहाँबाट मैले जीवनमा धेरै कुरा सिकेनै मौका पाएँ । आधारभूत ज्ञान पाएँ । धेरै सहयोग पाएँको छु । जसले मेरो जीवनलाई नयाँ मोड दिएको छ । आज म वीवीएस पढिरहेकी छु । यदि उहाँको सहयोग नपाएको भए आज म निम्न माध्यमिक शिक्षा मात्रै हासिल गरेर घरमै बस्नुपर्थ्यो होला । उहाँले मलाई कम्प्यूटर सम्बन्धि ज्ञान हासिल गर्न स्वयमले नै सिकाउनु भयो । सधैंभरि मजस्ता बालबालिकाको भविष्यप्रति चिन्तित रहनु हुन्छ । सुनौलो भविष्यको बनावट सल्लाह दिनुहुन्थ्यो । आफूले सकेको सहयोग गर्न हरदम तयार रहने व्यक्ति हाम्रो समाजमा बिरलै होलान । उहाँको साहित्यिक र सामाजिक व्यक्तित्वबाट म प्रभावित भएको छु । भविष्यमा आफ्नो खुट्टामा उभिएपछि म पनि सामाजिक सेवामा लाग्ने सोचाई बनाएकी छु ।

आदिनाथ स्कूलमा एस.एल.सी. सम्मान तथा विदाई-२०६९

गत असोज ६ गते शनिवार आदिनाथ मा.वि. चोभारबाट २०६८ सालको एस.एल.सी. परीक्षामा उत्तिर्ण विद्यार्थीहरूलाई भव्य कार्यक्रमका विच सम्मान तथा विदाई कार्यक्रम सम्पन्न गरियो । वि.व्य.समितिका अध्यक्ष शिशिर प्रसाद धितालको सभापतित्वमा सम्पन्न उक्त कार्यक्रमका प्रमुख अतिथि नेपाल सरकार शहरी विकास मन्त्रालयका सचिव किशोर थापा हुनुहुन्थ्यो । प्रमुख अतिथिबाट पानसमा दीप प्रज्वलित गरी दिनको १२.३० बजे औपचारिक कार्यक्रम शुरु भएको भएतापनि अनौपचारिक रुपमा विहान ११ बजेबाट नै सांस्कृतिक कार्यक्रम संचालन गरी अतिथि, विद्यार्थी, अभिभावक एवं आमन्त्रितलाई भर पुर मनोरञ्जन प्रदान गरिएको थियो । नाटक, मौन नाटक, नृत्य, गायन लगायत विविध स्वादका प्रस्तुतिहरू तथा नर्सरी केजी कक्षाका साना साना नानीहरूको नृत्य तथा राइम्सहरूको प्रस्तुतिले विद्यालय प्रांगण उल्लासमय बनेको देखिन्थ्यो । स्वागत मन्तव्य तथा कार्यक्रम माथि प्रकाश पाउँ प्र.अ.

जुजुभाइ महर्जनले विद्यालयको निरन्तर विशिष्ट श्रेणी ल्याउन सफल हुनुमा विद्यार्थी, अभिभावक, वि.व्य.स. पदाधिकारी, शिक्षक/शिक्षिका तथा शुभचिन्तक मित्रहरूको योगदानलाई स्मरण गराउँदै आगामी दिनमा समेत यसरी नयाँ नयाँ योजना कार्यक्रम सहित आदिनाथ मा.वि. अगाडि बढ्ने प्रण गर्नुभयो ।

विद्यालयमा विभिन्न क्षमता, दक्षता देखाउन सफल विद्यार्थीहरूलाई पुरस्कृत गर्ने कार्यबाट थालनी भएको उक्त कार्यक्रममा स्व.कमल जोशी स्मृति पुरस्कार विद्यालयबाट उत्कृष्ट अंक ल्याउन सफल सर्वोत्कृष्ट जन्तजाति प्रमिला घलान ७५.८८ सर्वोत्कृष्ट छात्र

हाम्रो समाजको परिस्थिति हामी सबैलाई थाहा भएकै कुरा हो । जुन रूपमा समाजमा समानता हुनुपर्ने हो त्यो हुन सकेको छैन । गरिवीको कारणले कतिपय बालबालिकाले शिक्षाको ज्योतिबाट बञ्चित हुनुपरेको छ । बालबालिका भनेको देशको कर्णधार हुन । आजको बाल बालिका भोलिको देश हाँक्नेहरू हुन । उनीहरूले राम्रो शिक्षा दिक्षा लिन सके भोलिको दिनमा देश विकास गर्न सकिन्छ । यहि कुरालाई मनन गरेर ६/७ जना विद्यार्थीबाट सुरु गरिएको संस्थाले १०८ जना बालबालिकालाई शैक्षिक क्षेत्रमा विभिन्न किसिमले सहयोग गर्दै आइरहनु भएको थियो । ‘नेपाल टुहुरा कल्याण संघ’ प्रत्यक्ष रूपमा बन्द भयो । जसले समाजमा दिएको योगदानलाई निरन्तरता दिन सकेन । यसरी एक दशकसम्म निरन्तर रूपमा निस्वार्थ भावले बालबालिकालाई सहयोग गर्दै आएको अरू संस्था मलाई थाहा छैन । त्यसैले समाज सुधारका लागि शिक्षाको विकास एक प्रमुख आधार हो । जुन उद्देश्यले उहाँहरूको समूहले यो संस्था स्थापना गर्नुभयो । त्यसलाई निरन्तरता दिनुभयो भने यहाँका धेरै बालबालिकाको भविष्य सुनिश्चित हुन्छ । यसले भविष्यमा समाजको मुहार फेर्न पक्कै सफल हुनेछ । त्यसैले म उहाँहरूलाई आफ्नो यस कामलाई निरन्तरता दिन आग्रह गर्दै शुभकामना पनि व्यक्त गर्न चाहन्छु ।

हामीले सुन्दै आएका छौँ कि नराम्रा र खराब व्यक्तिहरू भन्दा राम्रो र असल व्यक्तिको शत्रुहरू धेरै हुन्छन् । नजरराम सरको कामबाट ईर्ष्या गर्नेहरूले उहाँलाई भूठो आरोप लगाएर फसाउन खोजे । जिल्ला अदालत काठमाडौँबाट सफाई पाएर आइसकेपछि पनि उहाँलाई पुनरावेदन अदालत पाटनमा मुद्दा दायर गरियो । यही असोज २ गते मुद्दाको फैसला हुँदा उहाँले पुनरावेदन अदालत पाटनबाट पनि सफाई पाउनु भयो । अहिले संस्था बन्द भएपनि उहाँको व्यक्तिगत प्रयासबाट क्याम्पस पढ्ने सात जना विद्यार्थीहरूलाई क्याम्पस पढ्न सहयोग गर्नु भएको छ । एकजना बहिनीलाई नर्सिंग पढ्न पनि सहयोग गर्नु भएको छ । सत्य कहिल्यै हार्दैन भनेभै उहाँले जित्नु भयो । अब फेरि होशियारी पूर्वक सामाजिक काममा लाग्न नजरराम सरलाई अनुरोध गर्दछु । आफूले दुःख पाउँदा गरीव, असहाय, दीन दुःखीहरूप्रति उहाँको मनमा जुन वितृष्णा पैदा भएको थियो । त्यो वितृष्णा विस्तारै हटेर जाओस् भन्ने कामना पनि गर्न चाहन्छु ।

सप्रअ खेमनाथ सिटौलालाई जनही नगद रु.५०००० प्रदान गरियो ।

प्रमुख अतिथि किशोर थापाले आफ्नो शुभकामना मन्तव्य दिनुहुँदै आफूले यसै विद्यालयबाट क, ख सिकेको र तत्कालिन प्र.अ.सानुकाजी शाक्यको यो गदानलाई स्मरण गर्दै विद्यालयको शैक्षिक, भौतिक विकासमा सहयोग गर्न आफू कहिल्यै पछि नहट्ने वचन दिनु भयो ।

साथै विद्यालयले भूतपूर्व विद्यार्थीहरूसँग सम्पर्क बढाई, विदेशमा अध्ययन गर्ने विद्यार्थी हरूसमेतलाई गोलबन्द गरेर अधि बढ्न विद्यालयलाई सुभाव दिनुभयो । सभापति शिशिर प्रसाद धितालले मन्तव्य सहित औपचारिक कार्यक्रम समापन भएको घोषणा गर्दै विद्यालयको आगामी कार्यक्रम प्रकाश पार्नुभयो । उक्त कार्यक्रममा वैष्णवी मा.वि.का प्रअ. युवराज न्यौपाने, नेपाल टेलिभिजनका नायब महाप्रबन्धक प्रकाश जङ्ग कार्की, र राजनीतिकर्मि पंचलाल महर्जन र राजन केसीले पनि शुभकामना मन्तव्य दिनु भएको थियो ।

वि.सं २००७ सालदेखि

अन्तरिम संविधानमा किटान गरिएका संघिय संरचनाको आधारहरूलाई दलहरूले लत्याइदिँदा पनि राज्य पुनःसंरचना टुंगोमा पुग्न नसकिएको हो । उक्त आधारहरू अनुरूप राज्य पुनःसंरचना गर्दा भौगोलिक सामिप्यता, ऐतिहासिक पृष्ठभूमि, जातिय पहिचान, प्राकृतिक श्रोत साधनमा पहुँच र राज्यको सामर्थ्यतालाई विशेष ख्याल गरि प्रदेशको नामाकरण र सीमांकन गर्नुपर्ने उल्लेख छ। संविधान सभामा एनेकपा माओवादिले जातिय पहिचान सहितको चौध प्रदेश प्रस्ताव गर्दा नेपाली कांग्रेसले भौगोलिक सामिप्यता लाई विशेष जोड दिइ ६ प्रदेशको खाका प्रस्तुत गरे । संविधान सभाको राज्य पुनर्संरचना समितिको बहमतले चौध

पृथ्वीनारायण शाहले मुलुकको एकिकरण गरे यता खस भाषिक एकल पहिचानको राज्य विभिन्न शासन प्रणाली अन्तर्गत हालसम्म कायमै छ । यसमा १०४ वर्षको जहानिया राणा शासन, ३० वर्षको एक दलिय पञ्चायति प्रजातन्त्र, १७ वर्षको राजा सहितको प्रजातन्त्र र सात वर्षको संस्थागत हुु बाँकि गणतन्त्र समेत समावेश छ । शासन प्रणालीमा जतिसुकै फड्को मारेतापनि गरिव निमुखा जनताले सुख चैन भोग्न अक्षसम्म पाएका छैनन । पूर्व राजाहरूले जनताहरूलाई जात जातिमा विभाजन मात्र गरेका होइनन् एकै जातमा पनि विभिन्न थरिका उपल्लो र तल्लो जात सृजना गरिदिंदा सामाजिक विभेदले प्रसय पाए । मुलुकि ऐनले सबै जात जातिलाई एकै किसिमका ऐन नियम लागू गरि एतापनि कार्यान्वयन गर्दा तल्लो जातजाति र जनजातिहरूलाई बढि मर्का पर्दै आएको यथार्थ सर्वविदितै छ । यसै कारण जनजाति र तल्लो जातका दलितले राज्यमा भएका श्रोत साधन र रोजगारिको अवसरमा न्यूनतम मात्र पहुँच कायम गर्न सकेकोछ । यसरी राज्यको श्रोत साधन र रोजगारिको अवसरमा पहुँच कम भएको कारणले उनीहरूको आर्थिक उन्नति न्यून हुन गई हुने वर्ग (उपल्ल जातको) र नहुने वर्ग (तल्लो जातको) सृजना भयो । उपल्लो जातमा गरिवै छैन भन्ने होइन तर कम मात्रामा छन् । नेपालमा जातिय मात्र होइन क्षेत्रिय (पहाड र मधेश बिचको) विभेद् पनि उल्लेखनिय छ । यसरी जातिय र क्षेत्रिय विभेदले गर्दा बहुसंख्यक जनता ७० प्रतिशत (दलित, जनजाति र मधेशी) कथित उपल्लो जातका शासक वर्ग तीस प्रतिशत (बाहुन १३ प्रतिशत र क्षेत्री १७ प्रतिशत) को शासनबाट सदियौं देखि प्रतादित छन् । अबको नयाँ नेपालमा यी दलित, जनजाति

खस भाषाको अलावा नेपालमा बोल्ने प्रमुख भाषाहरू र क्षेत्रगत पहिचानका आधारहरूलाई केलाउने हो भने वढिमा पन्ध्र देखि सत्र राज्यहरूको निर्माणले सम्पूर्ण नेपालीहरूको सर्वाङ्गीन विकासमा टेवा पुग्ने निश्चित छ । प्रत्येक राज्य भित्र रहेका विभिन्न जात जातिहरूका जनसंख्याको आधारमा स्थानीय शासन प्रशासन तय गर्न सकिन्छ । यसो गर्दा कसैलाई पनि काखापाखा भएको चोट महसूस हुँदैन र आजसम्म उत्पिडन भेलिरहेका दलित, जनजाति र मधेशिले समेत आफु नेपाली भएकोमा गौरव ठान्ने छन् र प्रादेशिक पुनःसंरचनाले नेपालको अखण्डता अभू वलियो हुनेछ ।

खस भाषाको अलावा अन्य प्रमुख भाषाहरू जस्तै: किराँत, तामाङ्ग, नेपाल भाषा, गुरुङ्ग, मगर, थारु, अवधि, भोजपुरि, मैथिलि लगायतको माध्यममा पनि पढ्न लेख्न पाउने छन् । भाषाको उन्नतिको साथ साथै संबन्धित संस्कृतिको पनि विकास हुने अवसर पाउने छन् । त्यसो भएमा मात्र नेपाल विविध जात जाति, धर्म, भाषा संस्कृतिको धनी देश भनी गौरव गर्ने ठाउँ हुन्छ ।

खस भाषाले फेरि पनि विविध जात जाति विच समन्वय गर्न सम्पर्क भाषाको रूप लिने छ । प्रत्येक प्रदेशमा प्रादेशिक भाषाको अलावा खस भाषा, अंग्रेजी भाषा पनि बोल्न र सरकारी कामकाज मा प्रयोग गर्न सकिने छ भने तराई प्रदेशमा भने हिन्दी पनि सम्पर्क भाषा हुनु सक्दछ । सबै नेपाली चाहन्छन् राज्य पुनःसंरचनाले उनीहरूको जीवन यापनमा सहजता आओस् । रोजगारीको अवसरको लागि नेपालभरि बेरोकतोक आवत जावत गर्न पाओस्, कुनै प्रदेश वा प्रान्तको कारणले समस्या पैदा नहोस्, बन्धु व्यापार गर्न उत्तर मा चीन र दक्षिणमा भारत

चार वर्षमा संविधान सभाले संविधान त दिन सकेन तर देशको समस्याहरू सबै राम्रो संग अध्ययन गर्न भ्याए । देशको समस्या एक विरामी मानिसलाई मेजर अप्रेशन गरि सम्पूर्ण अंग प्रत्यङ्गमा लागेका रोगहरू, कमी कमजोरिहरू औल्याए भै पत्ता लगाउन सके । तर विडम्बना के छ, भन्दा जाना जान नेताहरूले आफु र आफ्नाहरूले देशव्यापी एकछत्र सबै अवसरहरू उपभोग गर्दै आएकोमा अबको राज्य पुनःसंरचनाले यस्तो अवसरलाई सिमित पार्ने ठानी सहमतिमा आउनै चाहेको छैन । उनीहरू अबै पनि उत्पीडनमा परेका दलित, मुश्लीम, जनजाति,

ड) सगरमाथा प्रान्त : १४)
शेर्पा राज्य: दोलखा, उत्तरी
रामेछाप, उत्तरी सोलुखुम्बु,

(लेखक नेपाः राष्ट्रिय
पार्टीका केन्द्रीय सदस्य एवं
कीर्तिपुर नगरका संयोजक समेत
हुनुहुन्छ ।)

नेपाली भाषाको माध्यमबाट नेपालभाषा सिकौं

नेपालभाषा ————— नेपाली भाषा

नेपाल सम्वतया	नेपाल सम्वतया
ला (महिना)	तिथि
आमैनिसें ला हिली	पारु - प्रतिपदा
पारुनिसें पुन्हितक	द्वितीया - द्वितीया
'श्व' च्वयेगु याइ ।	तृतीया - तृतीया
पुन्हिया कन्हय्	चौथी - चतुर्थी
खुन्हूनिसें आमैतक	पञ्चमी - पञ्चमी
गा च्वयेगु याइ	खस्थि - षष्ठी
कछला - कार्तिक	सप्तमी - सप्तमी
थिला - मसिर	अष्टमी - अष्टमी
पोहेला - पौष	नौमि/न:मि- नवमी
सिल्ला - माघ	दस्मि - दशमी
चिल्ला - फाल्गुण	एकादशी - एकादशी
चउला - चैत्र	द्वादशी - द्वादशी
बछला - बैशाख	त्रयोदशी - त्रयोदशी
तछला - जेष्ठ	चहे - चतुर्दशी
दिल्ला - असार	आमाइ/आमै-औंसी
गुंला - श्रावण	पुन्हि - पूर्णिमा
यंला - भाद्र	ऋतु
कउला - आश्विन	गृष्म, शरद,
मनमास -अनला	हेमन्त, बसन्त

प्रथम SWCC ओपन टेनिसबल क्रिकेट प्रतियोगिता

नवीन महर्जन

साउथ वेष्ट क्रिकेट क्लब कीर्तिपुर काठमाण्डौद्वारा आयोजित प्रथम SWCC ओपन टेनिसबल क्रिकेट प्रतियोगिता -२०६९ निकै रोमान्चक हुँदै गएको छ । लिग प्रणालीको आधारमा सञ्चालन भैरहेको यो प्रतियोगिताले नव क्रिकेट खेलाडिहरूलाई निकै उत्साहित बनाईएको छ । १६/१६ ओभरमा खेलाइएको यस प्रतियोगिताले धेरै क्रिकेट प्रेमीहरूलाई प्रतियोगितामा खेल्ने अवसर जुटाई दिएको छ । हाम्रो क्षेत्रमा धेरै क्रिकेट खेलाडिहरू छन् । उनीहरू विभिन्न टि.भी. च्यानलबाट धेरै राष्ट्रिय अन्तराष्ट्रिय प्रतियोगिताहरू हेर्ने गर्छन् । ए.सी.सी. र आई.सी.सी.द्वारा सञ्चालित विभिन्न एकदिवसीय, ट्वान्टी ट्वान्टी एवं टेष्ट क्रिकेट प्रतियोगिताका प्रत्यक्ष प्रसारण हरू हेर्ने गर्दछन् । तर हाम्रो देशमा क्लबस्तरीय तथा अन्य विभिन्न स्तरिय प्रतियोगिता धेरै कम मात्र सञ्चालन हुने गर्दछन् जस्तै गर्दा

प्रतियोगिताको कुनै अनुभव नै गर्न नपाइरहेको अवस्थामा यो प्रतियोगिताले धेरै उत्साहित बनाइ दिएको छ ।

कीर्तिपुरको आंगनमा अन्तराष्ट्रिय क्रिकेट मैदान छ तर त्यहाँ प्रतियोगिता निकै कम हुन्छ । साथै बत्ती मुनी अध्यारो भने जस्तै त्यहाँ सबैले छिर्ने अवसर समेत नपाउने भएकोले त्यो केवल मुकदर्शक मात्र हुन बाध्य बनाइएको छ । तसर्थ पनि यस्ता प्रतियोगिताको आवश्यक देखिएकोले यो SWCC ओपन टेनिसबल क्रिकेट प्रतियोगिताको आयोजना गरेको हो । हुन पनि प्रतियोगिताले नै खेलाडिहरू उत्पादन हुन्छ उनीहरू विभिन्न अभ्यास गर्ने अवसर पाउँछ र सो प्रतिभालाई देखाउने अवसर प्राप्त हुन्छ तसर्थ यस्को शुरुवात टेनिस बल क्रिकेट बल गरिएको जस्मा बल मात्र फरक छ अरू सम्पूर्ण नियम र खेल खेल्ने शैली एउटै हो । यो प्रतियोगिता खेलाडि साथीहरू जम्मा भई रमाइलो गर्ने उद्देश्यले गरेको साथै आफ्नो खेल कौशल पनि देखाउने उद्देश्यले हो । यसबाट र हाम्रो प्रदर्शन गर्ने क्रिकेटखेलाडिहरूलाई उनीहरूको इच्छा अनुसार नियमित प्रशिक्षण गराउने अरू क्षेत्रिय एवं अन्य प्रतियोगिताहरूमा अवसर प्रदान गरिउने क्लबको योजना रहेको छ ।

गत भाद्र ३० गते शनिवार देखि प्रारम्भ भएको यस प्रतियोगितामा अहिलेसम्म प्री क्वाटर फाइनलसम्मको खेल सम्पन्न भैसकेको छ । कुल ३४ टिमले सहभागिता जनाईएको यो प्रतियोगिताको केही प्रतियोगिता पानी परेको कारणले नियमित समयमा सञ्चालन गर्न असमर्थ रह्यो । त्यसको बावजुद पनि क्लबका खेलाडिहरू एवं स्वयंसेवक सदस्यहरूको सक्रियतामा लेबोरेटरी उच्च मा.वि.को क्रिकेट मैदानमा यो खेल सञ्चालन भैरहेको छ ।

यस प्रतियोगिता अन्तरगत गत आइतवार सम्पन्न प्री क्वाटर खेलमा इन्टरनेशनल कलेज अफ होटल म्यानेजमेन्टले NCC क्लबलाई ५५ रनले जित हासिल गरी क्वाटर फाइनलमा पुगेको छ । त्यसैगरी दोस्रो खेलमा पुष्प सदन आ.मा.वि. टिमले हाम्रो क्रिकेट टिमलाई ४ विकेटले हराई क्वाटर फाइनल पुग्न सफल भएको छ । उक्त दिनमा सम्पन्न तेस्रो खेलमा बालुवाटार क्रिकेट क्लबले कन्चनवस्ती क्रिकेट क्लबलाई ११२ रनले पराजित गरी क्वाटर फाइनलमा पुग्न सफल भएको छ । त्यसैगरी गत असोज ७ गते आइतवार नै सम्पन्न अन्तिम खेलमा लेबोरेटरी उच्च मा.वि.ले इचंगु युवा क्लबलाई ४ रनले पराजित गरी

क्वाटर फाइनलमा पुग्न सफल भएको छ ।

यस प्रतियोगिता अन्तर्गत गत असोज ८ गते सोमवार पहिलो खेल रेडचेरी र त्रिटोन कलेज विच भएको खेलमा रेडचेरी ६ विकेटले विजयी भइ क्वाटर फाइनलमा प्रवेश पाएको थियो । त्यस्तै दोस्रो खेल ग्लेसिया इन्टरनेशनल र क्रिकेट क्रेजी क्लब विच भएको खेलमा ग्लेसिया इन्टरनेशनल १४ रनले विजयी भयो । तेस्रो खेल केकेएम र गल्याङ युवा क्लब विच भएको खेलमा केकेएमलाई ४ विकेटले पराजित गरेको थियो । तथा अन्तिम खेल आयोजक साउथ वेष्ट क्रिकेट क्लब 'ख' र एन सी एम ब्लू टिम विच भएको प्री क्वाटर फाइनल खेलमा आयोजक SWCC ले एन सी एमलाई ६ विकेटले पराजित गरी क्वाटर फाइनलमा पुग्न सफल भएको थियो ।

गत मंगलबार पहिलो क्वाटर फाइनल खेल ICFM क्लब र रेड चेरी विच, दोस्रो खेल गल्याङ युवा क्लब र लेबोरेटरी उच्च मा.वि. तेस्रो खेल पुष्प सदन आ.मा.वि. र ग्लेसियर इन्टरनेशनल, र चौथो खेल आयोजक SWCC र बालुवाटार क्रिकेट क्लब विच भएको थियो ।

सेमिफाइनल खेल आयोज हुँदैछ । फाइनल भोलि विहवार हुने भएको छ ।

हार्दिक बधाई

हाम्रो सहयोगमा विभिन्न विद्यालयमा अध्ययनरत विद्यार्थीहरू एस.एल.सी. -२०६८ मा पास हुनु भएकोमा उहाँहरूलाई हार्दिक बधाई दिदै भविष्यमा पनि उत्तरोत्तर प्रगति गर्न सकोस् भनि शुभकामना व्यक्त गर्दछौं ।

जनसेवा उ.मा.वि.
वर्षा तामाङ
विशिष्ट श्रेणीजनसेवा उ.मा.वि.
सम्भरना अर्याल
द्वितीय श्रेणीगोरखनाथ मा.वि.
राजन राना मगर
प्रथम श्रेणीगोरखनाथ मा.वि.
निरोज महर्जन
द्वितीय श्रेणीआदिनाथ मा.वि.
सर महर्जन
द्वितीय श्रेणीआदिनाथ मा.वि.
करुणा महर्जन
द्वितीय श्रेणीविश्व रा.मा.वि.
राधिका महर्जन
प्रथम श्रेणीहिलटाउन उ.मा.वि.
सविना महर्जन
प्रथम श्रेणीखोकना जन मा.वि.
रूपक थापा मगर
प्रथम श्रेणी

नजरराम महर्जन
पाँगा धुसिटोल
हाल नयाँबजार,
कीर्तिपुर

डा.देवकाजी डंगोल
पाँगा ढोकाफल
हाल दोहा,
कतार

थुनुवाको डायरी-६०-

२०६७/०९/०५ सोमबार पचहतर दिन

आज २.४५ बजे मेरो निद्रा खुल्यो। बाहिर पिशाव फेर्न गएँ। डाँडामा दुई जना मानिसहरू चुरोट पिइरहेका छन। म पनि चुरोट पिउन जाउँ किजस्तो लाग्यो। तर म गइन। मैले मन बाँधें। कोठामा आएँ। के गर्ने ? लेख्ने कि पढ्ने ? मनमा दुविधा भयो। म बाहिर गएँ। एक अंजुली पानी ल्याएर बिछ्यौनामा छर्ने। शिवबाबाको याद गरी ध्यानमा बसें। तर मनलाई एकाग्रता राख्न सकिन। मनमा साक्षी बकपत्रको मात्र ख्याल आइरहेको छ। मेरो टाउको भारी भएर आयो। म सुतेँ। तर निद्रा लागेन। दाहिने कोटो फेरेँ। निद्रा लागेन। बायाँ कोटो फेरेँ निद्रा लागेन। अन्तमा सिधा सुतेर काली माँको जप गर्दै सुत्ने प्रयास गरेँ। निदाएँ। साढे चारबजे निद्रा खुल्यो। बाहिर गएर मुख धोएर कोठामा आएर डायरी लेखें। अब डायरीमा मनको भावना लेख्न मन लादैन। भावनामा डुबुकी मार्नु भनेको घरको सम्भ्रनामा डुब्नु हो। जहाँ मलाई पीडाबोध सिवाय केही हुँदैन।

कोठामै कफी बनाएर पिएँ। 'जिन्दगीका डोबहरू' उपन्यास लेख्न थालें। ६ वजे नम्बर खुल्यो। अनि ग्राउण्डमा घुम्न गएँ। ६.४० मा चिया पिउन गएँ। ७ बजेसम्म पनि चिया पिउन नपाएपछि चिया नै नपिइकन ओमशान्तिमा गएँ। मुरली सुनें ध्यान बसें। ओमशान्तिबाट बाहिर आएर फिल्टरको खानेपानी थापें। कोठामा आएर एक कप कफी बनाएर पिएँ। फेरि उपन्यास लेख्न थालें। ९.३० बजे बाहिर गएर घाम तापें। १० बजे औषधी खाएर १०.३० बजे खाना खाएँ। खाना खाइसकेपछि पानी नाईकेसँग एक बाल्टिन पानी मागें। अरूले त पानी नाईके कडा छ भन्छन तर मेरो लागि त कडा छैन। मैले जहिले पानी मागे पनि दिन्छ। म पानी लिएर नुहाउन गएँ। टाउकोमा पानी हालेको मात्र थिएँ। माईकबाट मेरो नाम बोलायो। हतपत नुहाएर ढोकामा गएँ। त्यतिबेलासम्म दुईचोटि मेरो नाम बोलाइसकेको रहेछ।

“किन अवर गरेको ?” भनेर ढोकामा बस्ने करायो। “नुहाउन टाउकोमा पानी हालेको मात्र थिएँ। बोलाइ हाल्नुभयो।” “खबर पठाउनु पथ्यो नि।” छोरा निरज आएको रहेछ। भेटघाटस्थलमा गएँ। कुराकानी भयो। हिजो अदालतमा के भयो भनेर सोधें। हिजो अदालतमा केही पनि भएन। बच्चाहरूलाई हाजिर गराएर लग्यो। शिक्षक / शिक्षिकाहरू हिजो हाजिर गर्न आएन। त्यसैले अब उहाँहरूलाई वयान गर्न नल्याउने भन्यो रे। हाम्रो पक्षमा बोलेकोले त्यसो भनेको होला। सबैजनालाई वयान दिन लगाउनु पर्छ भने। आज अदालतमा भेट्छु भनेर निर

ज गयो। उसले मलाई एउटा कम्बल र ओढ्ने पछ्यौरा ल्याई दिएको छ। कम्बल ढोकामा लेखाएर ल्याउनु पर्ने रहेछ।

१२.३० बजे होटलमा गएर एक कप चिया पिएँ। त्यसपछि कोठामा आइ लुगा लगाएर अदालत जान तयार भएर बसें। २ बजे माईकबाट मेरो नाम बोलाउने बित्तिकै ढोकामा गएँ। दुईजना हतियारधारी पुरुष प्रहरीहरू र एकजना महिला हवलदार आएका रहेछन। मेरो दुईटै हातमा हतकडी लगाएर बाहिर लगे। ट्याक्सीमा बसेर गयौँ।

अदालत पुग्दा नित्यमान र पवन बेच्ममा बसिरहेको देखें। म पवनको नजिक बस्न गएँ। पछि निरज र सरु पनि आए। निरजले मलाई चिया र बिस्कुट खाउन ल्यायो। प्रहरीहरूलाई पनि चिया खान भनेको थिएँ। मानेन, महिला प्रहरी हवलदारले मात्र चिया पिइन। म निरज, नित्य र पवन गफ गरेँ। सुरेन्द्र मानन्धरले मलाई सहयोग गर्नुको साटो भ्वाइस अफ चिल्ड्रेनको पक्षमा बोलेर हिँडेको कुरा भयो।

“अस्ति सुरेन्द्र मानन्धरलाई डेडीसँग भेट गराउन ल्याउँदा पहिले भ्वाइस अफ चिल्ड्रेनको अफिसमा लैजानु भयो। त्यहाँ कृष्णकुमारको अगाडि सुरेन्द्रले भन्यो, “त नजरराम दाइलाई फसाउन मैले तपाईंलाई उक्साएको यसमा मेरो पनि हात छ भन्छन। के मेरो हात छ ? भनेर कृष्णकुमार सँग सोध्यो। कृष्णकुमारले होइन हामीले पूरा इन्भेष्टिगेशन गरेर जाहेरी दिएको हुँ भन्यो। अनि निरजले सोधें रे तपाईंहरूसँग के प्रमाण छ ? कुनै प्रमाण छैन। केटीहरूले भनेको भरमा मेरो बुबालाई थुन्न पाइन्छ ?” भन्दा एकछिन त कृष्ण कुमार अकमकियो रे। त्यहीबेला सुरेन्द्रले भन्यो, “यो केसमा मुद्दा चलाउन केटीहरूले त्यति भने पुन्छ। अरू कुनै प्रमाण चाहिँदैन। त्यसपछि अरू कुराकानीको क्रममा निरजले कृष्णकुमारसँग भन्यो, “केटीहरूले मलाई दाइ मानेका छन। उनीहरूसँग म पनि एकचोटि भेट्न चाहन्छु।” त्यसबेला पनि कृष्णकुमारले जवाफ दिनुभन्दा पहिल्यै सुरेन्द्र मानन्धरले जवाफ दियो रे अस्ति नानी मिसले भेटेर गैसक्यो।” यदि यसमा सुरेन्द्रको हात नभएको भए उसले किन जवाफ दिनुपथ्यो ? नानी मिसले भेट्न आएको उसलाई के थाहा ? त्यसैले त अस्ति कृष्णकुमारले पार्टीको सहमतिमा यो कदम चालेको भनेर जुजुभाइ र बन्नीको अगाडि भनेको थियो। त्यस्तै अधि मलाई भेट्न कुलबहादुर अदालत आएको थियो रे। म अवर पुगेकोले ऊ फर्क्यो। चन्द्रमानले पनि मेरो विरोध गरेर हिँडेको छ रे। ऊदेखि कुलबहादुर रिसाएको छ। चन्द्रमान

मदेखि किन रिसायो ? उसलाई मैले के गरेको छु ? उसले मेरो विरोध गर्नाको कारण के होला ? उसले नेपालभाषामा पी.एच.डी गरेको छ नेपालभाषा क्षेत्रमा मैले ६ वटा उपन्यास र एउटा कथा संग्रह प्रकाशित गरिसकेको छु। नेपालभाषाको उपन्यास इतिहासमा यति धेरै उपन्यास प्रकाशित गर्ने उपन्यासकारमा म तेश्रो व्यक्ति हुँ। नेपालभाषाको पत्रिका ज्वजलपा प्रकाशित गरेर पत्रिका क्षेत्रमा पनि नाम कमाएँ। राजनैतिक र सामाजिक क्षेत्रमा पनि मैले नाम कमाएको छु। यी विभिन्न कारणहरूले गर्दा डा.तुयू बहादुर र डा.चन्द्रमानले मलाई खुच्चिउँ गरेका होलान। उनीहरूले मलाई दबाउन नसकेको अवस्थामा यो घटना हुँदा उनीहरू हर्षित भएका होलान।

आज अदालतमा कविता र निरुको वयान हुने दिन। नीरु र संस्थाको एकजना महिला आए। नीरुको अनुहार देखेर मलाई दया लाग्यो। उनको पढाइको बारेमा थाहा पाउन उनको नजिक गएर सोधें, “तिम्रो पढाइ त चलिइरहेको छ ?” “अँ पढ्दैछु।” उनले हाँसेर भनिन्। उनको त्यो हाँसो सक्कली होइन नक्कली हो। “कहाँबाट प्रिटेस्ट दियो ?” “थाहा छैन।” भनेर मुख बागो पारिन। उनको मुहारमा लज्जाबोध र असह्य पीडा भत्किएको मैले महसुस गरेँ। “अरू दुईजना बच्चाहरूलाई स्कूल पठाइरहनु भएको छ ?” मैले संस्थाको महिलासँग सोधें। “अँ, पढाइरहेको छु।” यति भनी ती महिलाले नीरुलाई इजलासभित्र लगिन। नीरुको वयान सुरु भयो। म आगाडिनै बसें। उनले धक फुकालेर जवाफ दिन सकिनन्। देखि जान्ने भनेर बकपत्र गराउन ल्याएको थियो। उनले त देखेको छैन, बहिनीले भनेर मात्र थाहा पाएको भनिन। ढाँटेको कुरा काटेपनि मिल्दैन। आजको लागि अदातली काम सकियो। प्रहरीहरूसँगै म फर्कें। जेल पुग्दा ४.३० भैसकेछ। यहाँ आएर केही क्षणमै ढोका सामेल भयो। आज मलाई बेस्सरी भोक लागेको छ। पानीसूग बिस्कुट खाएँ। त्यसैले त यसलाई जेल भनेको। साँझ आधाघण्टा बाहिर घुमें। आज छिट्टै भात खान गएँ। खाना खाएर बाहिर गफ गरिबसें। आज ६ वजे लाइन आएको थियो। सात नवज्दै यु पी एस बन्द भयो। पूरा जेल अन्धकार मा डुब्यो। म ओमशान्तिमा गएँ। मुरली सुनें। ८.३० बजे कोठामा आएँ। नम्बर लाग्नुभन्दा पहिले नै सुतेँ।

२०६७/०९/०४ आइतवार छयोतर दिन

आज योमरि पुन्हि। मलाई प्रहरीले गिरफ्तार गरेको आजले ट्याक्सी तीन महिना भयो। यस भद्रवन्दी गृहमा आएको छयोहतर दिन भैसक्यो। कति छिटो दिन

बित्दोरहेछ। समय र नदीले मानिसलाई कहाँ कहाँ पुर्‍याइदिंदो रहेछ। हिजो चाँडै सुतेकोले आज चाँडै अर्थात ३ बजे नै निद्रा खुल्यो। पिशाव गरेर आएँ फेरि सुतेँ।

फेरि बिहान ४ बजे निद्रा खुल्यो। बाहिर जान लागेकै बेला पक्क बत्ती निभ्यो। बाहिर उज्यालो छ। आज पूर्णिमा आफ्नो मस्त यौवनमा चम्किरहेको छ। महिनाको एक दिन पूर्णिमाको रात चन्द्रमा मस्त जवानीमा पुन्छ। कहिँ कतै दाग रहँदैन। त्यसपछि उसको आयु घट्दै जान्छ। एकदिन गायब हुन्छ। त्यसलाई औसीको रात भनिन्छ। म ट्वाइलेट गरेर डाँडामा गएँ। सफाई भाइ नाइके सानुवाबु एकैले फोहोर जम्मा गरिरहेको छ। एउटा धारामा आइ मुख धोएँ।

कोठामा आएर डायरी लेख्न थालें। हिजो अदालतको इजलासमा बसिरहँदा एक जोडीको सम्बन्ध विच्छेद भएको थियो। उनीहरू हेर्दाखेरी गुरुंग जातीको जस्तो लाग्छ। उमेर त्यस्तै ४२ वर्षजति भयो होला। न्यायाधिशले दुवैजनाको अगाडि निर्णय सुनाउनु भयो, “अवदेखि लोग्नेको सम्पत्तीमा श्रीमतीले दावी गर्न नपाउने, श्रीमतीको सम्पत्तीमा लोग्नेले दावी गर्न नपाउने, १५ वर्षको छोरा श्रीमानले पालनपोषण गर्नु पर्नेछ। मंजूर छ ?” दुवैजनाले मंजूर छ भनेपछि पहिले श्रीमतीलाई सहीछाप गरायो। त्यसपछि लोग्ने चाहिले सहीछाप गयो। लोग्नेचाहिँ त खुशी नै देखिन्छ। तर श्रीमतीको आँखा रसाएको देखिन्छ। उनको अनुहार मलिन छ। विवाह गरेर १५ वर्षको छोरा भइसक्दा पनि आज जीवनको आधा उमेरमा आएर उनीहरू छुट्टिए। उनीहरूमा त्यस्तो के बाध्यता आयो होला ? विवाह गर्ने भनेको यौन सम्पर्क गर्ने लाइसेन्स होइन। बच्चा जन्माउने मिशिन चलाउने होइन। विवाह भनेको दुई आत्माको मिलन हो। यदि दुई आत्माको मिलन हो भने उनीहरू किन छुट्टिए ? केटी गोरी हट्टपुट्ट छिन। यो उनीहरूको नक्कली सम्बन्ध विच्छेद पनि हुन सक्छ। यदि त्यस्तो भइदिएको भए केटी किन रोइन ? आज योमरि पुन्हि अर्थात ज्यापु दिवस। यदि म बाहिर भैदिएको भए आज ज्यापु दिवसमा भाग लिन जान्थेँ। आजको दिनलाई ज्यापु दिवस भनेर घोषणा गराउन सक्नु सम्पूर्ण नेवारहरूको सफलता हो। ज्यापु जातिको गर्व हो। बाहिरको कुरा नसम्झ्नु भनेर जतिसुकै प्रयास गरेपनि बिर्सन नदैन। अनी ती बच्चाहरूको बारेमा पनि नसोच्नु भन्दाभन्दै पनि मनमा आइहाल्छ। अनि ती बच्चाहरू जसलाई मैले आफ्नै सन्तान ठानी माया गरेर राखेको थिएँ। आज उनीहरूकै कारण मैले वन्दी जीवन बिताइरहनु परेको छ। कति स्वार्थी, कति निर्लज्ज केटीहरू ! अहिलेसम्म पनि

उनीहरूले मलाई त्यस्तो जघन्य आरोप लगाएको होला भनेर विश्वास गर्न सकेको छैन। मैले गर्दै नगरको अपराधको दोषी बनाउन खोजेको छ। हिन्दीमा एउटा उखान छ, “नेकी करो दरिया में फेंको” भनेजस्तै भएको छ। अब मैले उनीहरूलाई “बाटोमा फेला परेको बाटैमा हरायो” भन्ने ठान्नुपर्छ। अब मैले मेरो मनलाई विश्वास दिलाउनु पर्छ कि उनीहरू मेरा दुश्मनहरू हुन। अर्काको रगत कहिल्यै आफ्नो हुन सक्दैन भन्ने ज्ञान ममा पहिले नै आएको भए आज मेरो यो हालत हुने थिएन।

बिहान ६ बजे नम्बर खुल्यो। म ग्राउण्ड घुम्न गएँ। घुम्दाघुम्दै मलाई थकाई लाग्यो। हिजोदेखि मेरो दाहिनेतिरको हातको पाखुरा र ढाड दुखेकोजस्तो लागेको छ। फूलवाला स्वीटरमा ज्याकेट लगाएकोले काखी च्यापेको छ त्यसैले दुखेको होला भन्ने अनुमान गरेँ। त्यो स्वीटर फुकालेर हाफवाला स्वीटर लगाएँ। आज मौसम अलि चिसो छ। ओमशान्तिमा गएँ। मुरली सुनेर बाहिर आएँ।

आज घाम मधुरो छ। कुहिरा अलि बढीनै लागेको छ। कोठामा आएर उपन्यास लेख्न थालें। १०.३० बजे खाना खाएर एक छिन घाम तापें। कोठामा आएर एकछिन के पल्टिएको थिएँ। माईकबाट मेरो नाम बोलायो। को आएको होला भनेर गएको त श्रीमती, नाती निशान्त र कुमारी निरौला आएका रहेछन। आज श्रीमतीको मुहार चम्किलो छ। अरूबेला भन्दा हाँसिलो मुहार छ। नाती पनि गोरो र अग्लो देखिन्छ। धेरै दिनपछि देखेकोले होला। कुमार पनि दुब्बाएकीजस्तो छिन। गालामा पनि कालो पोतोको दाग देखिन्छ। उनीहरूसँग कुराकानी भयो। “आज सुभाषको छोरी स्वर्णिमको ईही छुइकेगु भोज छ। मलाई पनि बोलाएको थियो। यहाँ आउनुपर्छ भने। धेरै कर गरेपछि काका बाहिर नआउन्जेलसम्म कहिँ भोज नजाने भनें। तपाईंको भाग खानेकुरा लिएर जान भनेको थियो। तपाईंहरूले नै पुर्‍याई दिनु भनें।” श्रीमतीले भनिन्।

“हिजो कवितालाई भेट्न सरु र म उनको घरमा गएका थियौं। कवितालाई संस्थाका मानिसहरूले स्कूलमै लिन जाँदारहेछन। स्कूल ड्रेसमै लैजाँदारहेछन। उनको आमालाई थाहा नै थिएन। अब लिन आयो भने नपठाउने भनिन। सरले गर्दै नगरको कुरा कसरी गयो भन्ने भनेर सवीताले भनिन। निर्मलाले भन्नै पर्छ भनेर कर गरि न रे। कविताले भनिन। कविताले भन्दै नभनेको कुरा भनि भनेर सही गराएर लगिन। मलाई त केही पनि गर्नु भएको छैन। सरले त मलाई बाबुलेभन्दा बढी माया गर्नुहुन्छ भन्छु भनिन।” कुमारी निरौलाले भनिन।

मैले तीनकप चिया मगाएर एउटा फ्रुटी निशान्तलाई दिए। हामी चिया खाँदै गफ गर्न लागें। अहिले मेरो सबभन्दा ठूलो शत्रु निर्मला नै भइन। मेरो घरबाट निकाल्दा उनको प्रेम विच्छेद हुन लागेको छ। त्यसैले उनले घाईते नागिनले भै मलाई डसिन।

श्रीमतीले मलाई लुगाफाटो र खानेकुरा दिएर गइन। म कोठामा आएर दुईटा बाडा खाएँ। त्यहिबेला फेरि माईकबाट मेरो नाम बोलायो। को आएको होला भनेर दौडेर ढोका गएँ। भतिजा शेखर आएको रहेछ। ऊसूग भेटघाट गरेँ। “अस्ति पनि काकालाई भेट्ने भनेर आएको थिएँ। ३.१५ भैसकेको थियो। समय सकियो भनेर आउन दिएन। त्यसैले आज अलि चाँडै आएको हुँ।” शेखरले भन्यो, “तपाईंमाथि त्यस्तो आरोप लगाएको सुन्दा म त छक्क परें। यदि तपाईंले त्यस्तो गर्नुनै भएको भए पनि नीरुले मलाई भन्नुपथ्यो। बरोबर मैले सहयोग गरिरहेको थिएँ।”

उनीहरूले ममाथि किन त्यस्तो आरोप लगायो भन्ने मेरो भनाई राखिसकेपछि उसले फेरि भन्यो, “बाबु भनेर नथाक्ने केटीहरूले यस्तो भूटो लाञ्छना लगाएर तपाईंको जीवन बर्बाद गर्न खोजे। कति वैगुणी केटीहरू ! अबदेखि त्यस्ता बाहिर जिल्लाबाट आएर बसेका कसैलाई म पनि सहयोग गर्दिन।” शेखरले नीरुको फीस तिरिदिन्यो। मैले थाहा नपाउने गरी नीरुले ऊसँग विभिन्न सामानहरू लिन्थ्यो। गरीब बच्चाहरूप्रति उसको मनमा रहेको सहानुभूति यिनीहरूले गर्दा घृणामा परिणत गराई दियो।

“तपाईंले सफाई पाउनु हुनेछ भन्ने कुरामा म दुक्क छु। कुनै प्रमाण नभैकन कसरी सजाय दिन्छ ?” शेखरले भन्यो कोठामा आएर एक कप कफी पिएँ। समाचार सुन्न लागें। आजको समाचार सुनेर नेकपा एमाले ओर लो लाग्ने निश्चित देखें। नेताहरू नीति सिद्धान्त भन्दा पदको लागि लुछाचुडी गरिरहेको अनुभूति भयो। भलनाथ खनाल आफै प्रधानमन्त्री बन्न चाहन्छन भने उहाँलाई छेर्कै हाल्ने माधव नेपाल र के.पी. ओली रामचन्द्र पौडेललाई प्रधानमन्त्री बनाउन चाहन्छन। अब पार्टी फुट्यो भन्न मात्र बाँकी छ। अब एमाले पार्टी पार्टी रहेन गुट मात्र भएको छ। भलनाथ गुट र के. पी. गुट। अनि मजस्ता नीति र सिद्धान्तमा अडिग रहेर गुट-उपगुटको विरोध गर्नेको के महत्व ? त्यसैले त म एक्लो भएँ। अब एमाले पार्टीमा रहेर काम गर्नुको कुनै औचित्य रहेन। ६ वजे खाना खाएर ७.३० मा ओमशान्तिमा मुरली सुन्न गएँ। ८ बजे कोठामा आएर उपन्यास लेख्न थालें। १०.३० बजे बल्ल सुतेँ।

क्रमशः....

विकासमा राजनीति नगरौं

इन्द्रमुमार महर्जन (हिउमी)

विश्व शान्तिका लागि अग्रदुत बौद्ध मार्गीहरू हुन् । बौद्ध धर्म हामी ज्यापु जातिहरूको वंशज धर्म हो । हिन्दू धर्मका शासकहरूले हाम्रा पुर्खाहरूलाई धर्मका नाममा अतिक्रमण गरी धर्म परिवर्तन गराउने क्रममा आज हामी बौद्ध र हिन्दु धर्मको मिश्रित धर्ममा पुगेका छौं । यसमा कसको कति दोष छ, यसको अध्ययन अनुसन्धान पछि नै पत्ता लाग्ला । यहाँ प्रस्तुत गर्न खोजेको विषय वस्तु कीर्तिपुर र पाटन जोड्ने पक्कि पुलको निर्माण कार्यमा सुलक्षण कीर्ति विहारबाट रोक लगाएको बारेमा हो । हुन त यस बारेमा समस्या समाधान भइसक्यो भन्ने विचारले कलम चलाउन उचित ठानेनौं तर २०६९ भाद्र २७ गतेको कीर्तिपुरमा लोकप्रिय पत्रिका “कीर्तिपुर सन्देश” मा विकास निर्माण कार्यमा अवरोध नगरेको भनी कीर्तिपुर न.पा. वडा नं.१३ का भू.पू.अध्यक्ष अशोक कार्की लगायतबाट वक्तव्य आएपछि चुप लागेर बस्न सकेन । मैले बुझेको सत्य तथ्य के हो भन्ने कुरा सबैमा जानकारी गराउन चाहन्छु ।

हजारौं वर्ष पहिलेदेखि नै कीर्तिपुरवासी र पाटनवासीको सम्बन्ध काठमाडौंवासीको भन्दा नजिक थियो । यसको तथ्य नेपालभाषामा समानताले प्रमाणित गर्दछ । पाटनबाट नै कीर्तिपुरको समेत शासन संचालन भएको इतिहासले बताउँछ । अझ भोलुंगे पुल निर्माण भए पश्चात कीर्तिपुरका जनताहरूको बजार नै पाटनको मंगलबजार हुन पुगे । आज त्यस भोलुङ्गे पुलबाट स्थानीयवासीको मांग पुरा गर्न सक्ने र बल्खुबाट यातायातको प्रयोग भइरहेको छ । बल्खुबाट यातायातको चाप बढेकोले दिनहुँ कार्यालय समयमा ट्राफिक जाम हुने र आफ्नो गन्तव्यस्थल पुग्न कठिन हुँदै गएको छ । विरामी लाँदालाँदै अस्पताल समयमा पुग्न नसेकर बीचमै विरामीको मृत्यु समेत भएको अवस्था छ । त्यसैले बल्खुको विकल्पको रूपमा नयाँ पुलको आवश्यकता सबैले महसुस गरिसकेको र सुन्दरीघाटमा पुल निर्माण गर्नको लागि स्थानीय समाजसेवीहरू सबैजसो निकायहरूमा पूर्ण बजेटको लागि आवाज उठाए । बल्ल बल्ल यस आर्थिक वर्षमा टेण्डर पास गरी रु. ६ करोडको बजेटबाट पक्कि पुलको निर्माण शुरू हुँदै थियो । यसबाट स्थानीय जनता कीर्तिपुरवासी र ललितपुरवासी समस्या समाधान हुने भयो भनेर निकै खुशी थिए । तर एक्कासी भाद्र २ गतेदेखि निर्माण कार्य रोक्न पुगे । यसको कारण बुझ्न पुग्दा सुलक्षण कीर्ति विहारले निर्माण कार्य रोकको भन्ने जवाफ पायौं ।

बल्ल बल्ल समस्या समाधान हुन लागेकोमा अवरोध खडा गरेकोले ती जनताहरू रिसले चुर भए । डेलिगेशनको लागि मिति २०६९/५/२३ गते हामी सबै सुलक्षण कीर्ति विहार सुन्दरीघाट पुग्यौं । त्यहाँ हामीले निर्माण कार्य किन रोकेको भनेर प्रश्न गर्‍यौं र रोकेको छैन खाली विकल्प माग गर्दै निवेदन दिएको भनी विहारका अध्यक्ष अनुजाले जवाफ दिनुभयो । त्यसपछि हामीले त्यो निवेदन हेर्नको लागि माग्यौं र वहाँहरूले हामीलाई ल्याएर देखाउनु भयो । उक्त पत्रमा २०६४/९/९ मा ३० वर्षको लागि भोगचलन गर्न दिएकोले सो जग्गामा पुल निर्माण नगर्नको लागि अनुरोध भनी उल्लेख भएको रहेछ । तर भोगचलन गर्न दिएको पत्र हामीलाई देखाएनन् । ठीक छ विहारलाई भोगचलन दिएको नै किन नहोस् सर्वप्रथम देशका सम्पूर्ण जग्गा जमिन राष्ट्रको हो । राष्ट्रले सडक, पुल निर्माण लगायत विकास गर्नको लागि जग्गा आवश्यक भएमा नीजि जग्गा भए पनि अधिकरण गरेर अगाडि बढाउन सक्छ भने सार्वजनिक जग्गा भोगचलन गर्न दिएकोमा पुल निर्माण किन अवरोध ?

अर्को कुरा अशोक दाइले वक्तव्यमा विहार बनाउन नदिएको भए चिहान मसानघाटमा परिणत हुन्छ भन्नुभयो । चिहान र मशानघाटमा के फरक छ ? पुल निर्माण कार्यमा विहारले रोक नलगाएको भनेर लेख्नु भएको छ । यदि रोक नलगाएको भए निर्माण कार्य किन रोक्छ ठेकेदारले ? रोक लगाएको निवेदन फिर्ता भनेर किन माग गर्नु परेको ? हामीले निवेदन नै हेरिसकेकोले पुल निर्माण कार्य रोकेको पक्कै हो भन्ने बुझिन्छ । आखिर किन भूठ करो बोल्नु प‍यो अशोक दाइले ? के स्वार्थ लुकेको छ उहाँको ?

अन्तमा मेरो विचारमा सुलक्षण कीर्ति विहार जुन ठाउँमा बनेको छ त्यस ठाउँ उपयुक्त नै छैन जस्ता लाग्छ । सुन्दरीघाटमा रहेको सडक फराकिलो बनाउन लागेकोले सो स्थान छोड्नु पर्ने हुन्छ । त्यसैले उक्त विहारलाई अन्यत्र नै उपयुक्त ठाउँमा बनाउन सकेमा सबैलाई राम्रो हुने जस्तो लाग्छ । हामी पनि बौद्धमार्गीहरू हौं र विहारलाई सकेको मद्दत गर्न तयार छौं । पहिला हामीलाई विकास चाहिन्छ त्यसपछि मात्र धर्म । विकासको लागि सबै एकजुट होऔं । विकासमा राजनीति नगरौं, विकास सबैका लागि हो । धन्यवाद ।

वातावरण संरक्षण मञ्च पाँगा कीर्तिपुर गठन

नेपाल सरकार भौतिक विभाग, सिआइएसको कोषाध्यक्षमा विना महर्जन, सदस्यहरूमा नजरराम सहयोगमा पाँगा महिला वचत तथा ऋण सहकारी महर्जन, मथुरा महर्जन, सरबकुमार महर्जन, इन्द्रमान संस्थाको संयुक्त पहलमा कीर्तिपुर नगरपालिका वडा महर्जन, मधुनानी महर्जन, मनदेवी महर्जन र रजनी नं. ९, १०,११ र १२ पाँगामा फोहरमैला व्यवस्थित महर्जन रहनु भएको छ ।

गर्न वातावरण संरक्षण मञ्च, पाँगा, कीर्तिपुर गठन सो मञ्च जिल्ला प्रशासन कार्यालयमा दर्ता गर्ने गरिएको छ । उक्त मञ्चको अध्यक्षमा शंकर डंगोल, समेत बताइएको छ । दर्ता गरेपछि मञ्चले आफ्नो उपाध्यक्षमा मेनुका महर्जन, सचिवमा चन्द्रमाया महर्जन, कार्य सुरु गरिने भएको छ ।

शहरी जोखिम न्यूनीकरण कार्यशाला हुने

अक्सफामको सहयोगमा कीर्तिपुर नगरपालिका र प्रकोप पूर्व तयारी सञ्जाल नेपालले संयुक्त रूपमा शहरी जोखिम न्यूनीकरण एवं फ्लायगसीप ४ को ‘समुदायमा आधारित विपत जोखिम न्यूनीकरण कार्यक्रम’ आउदो असोज १० गते बुधवार विहान ८: ३० बजे होटल हिलसाइड कीर्तिपुर नगरपालिका वडा नं. ३ मा आयोजना गरिएको छ । उक्त कार्यक्रममा नगरपालिका स्थित सबै सरकारी, गैर सरकारी, जिल्ला दैवी प्रकोप उद्धार समितिका पदाधिकारी, नेपाल रेडक्रस सोसाइटिका प्रतिनिधि र सुरक्षा निकायका प्रतिनिधिहरू पनि सहभागिता रहने जानकारी गराइएको छ ।

सुलक्षण कीर्तिविहारले दिएको निवेदन

माननीय श्री हृदयेश त्रिपाठी ज्यू,

मन्त्री, भौतिक योजना, निर्माण तथा यातायात मन्त्रालय,

सिंहदरबार, काठमाडौं ।

विषय : प्रस्तावित पुल निर्माण क्रममा भइरहेको अतिक्रमण कार्य रोकी पाउँ ।

महोदय,

उपर्युक्त सम्बन्धमा नेपाल सरकारको मन्त्रिपरिषद्को निर्णयानुसार काठमाडौं जिल्ला कीर्तिपुर नगरपालिका वडा नं. १७ को सिट नं.१०२-१२२३-०१ को कित्ता नं. ९ को क्षेत्रफल ७०४.०० वर्ग मीटर र ऐ.ऐ. सिट नं.१०२-१२२३-०६ को कित्ता नं. ११ को क्षेत्रफल ४८४७.१० वर्ग मीटर भएको सुलक्षण कीर्तिविहार सुन्दरीघाट चोभारको उत्तर बल्खु दक्षिणकाली मूल सडकको पूर्व बागमती नदीको पश्चिम खानेपानी संस्थान सुन्दरीघाटको दक्षिण तर्फको जग्गा ३० वर्षको लागि श्री सुलक्षण कीर्तिविहार, सुन्दरीघाट, चोभारलाई भोगाधिकार प्रदान गर्ने गरी भएको नेपाल सरकारको मिति २०६४।९।९को मन्त्रिपरिषद् स्तरीय निर्णयको आधारमा नेपाल सरकार, भूमिसुधार तथा व्यवस्थापन विभागको जग्गा प्रशासन शाखा ज.टि.४९ च.नं. ६०७ मिति २०६९।१।१२ को पत्र बमोजिम यस विहारले तिरो तिरान गरी भोगचलन गरिराएका छौं ।

काठमाडौं जिल्लाको यस कीर्तिपुर नगरपालिकाको वडा नं. १७ अन्तर्गत चोभारस्थित यस सुलक्षण कीर्तिविहार विगत धेरै वर्षदेखि विधिवत् स्थापना भई सञ्चालन भईआएको व्यहोरा अवगत गराउन पाउँदा हर्षित छौं । शान्तिवादका प्रतिपादक महामानव गौतम बुद्धको जन्मभूमि नेपालमा बौद्ध धर्म संरक्षण एवम् सम्बर्द्धनार्थ सञ्चालित यस सुलक्षण कीर्तिविहार सम्बन्धित निकायहरूबाट स्वीकृति प्राप्त गरी विधिवत् सञ्चालन भइआएको र यस सार्वजनिक विहार परिशरभित्र अनागरिका, गुरुमाँ (भिक्षुणी)हरूको मात्र निवास रहेको छ । यस सुलक्षण कीर्तिविहारमा शान्तिकामी भगवान बुद्धको स्मरण गरिने पवित्र ध्यानस्थल हुँदा राज्यले समेत सहयोग प्रदान गरी सञ्चालित यस विहार मा गणतन्त्र नेपालका प्रथम महामहिम राष्ट्रपति श्री रामवरण यादवज्यूद्वारा समुद्घाटित विश्वकै सबभन्दा अग्लो शिद्वार्थ गौतमको विशाल प्रतिमूर्ति समेत रहेको छ । सम्माननीय प्रधानमन्त्रीज्यू,

संविधानसभाका सम्माननीय अध्यक्षज्यू तथा माननीय

मन्त्रीगण तथा देश विदेशका विभिन्न राजनेताहरु

लगायतका गण्यमान्यजनहरु तथा लब्धप्रतिष्ठित

जनहरुको संलग्नता, सल्लाह सुझाव एवं सहयोगबाट यस सुलक्षण कीर्तिविहार सञ्चालन हुँदै आएको छ । यस सुलक्षण कीर्तिविहारलाई विश्वमै प्रख्यात पर्यटनस्थलको रूपमा विकसित गरी प्रसिद्धि दिने उद्देश्यले नेपाल सरकारका विभिन्न निकायहरूबाट समय समयमा आवश्यक कदमहरु चाल्न लगाउनको लागि यस विहार प्रयत्नरत रहेको छ ।

विश्व शान्तिका प्रतिपादक महात्मा गौतम बुद्धद्वारा प्रतिपादित बौद्ध शिक्षालाई संसारका कुना काप्चासम्म प्रचार गर्न संस्थापित बौद्धज्योति अन्तर्राष्ट्रिय संघ (BLIA, Nepal Chapter) को कार्यालय समेत रहेको यस सुलक्षण कीर्ति विहारमा सेवाभावले प्रेरित भई निवास गरिराएका हामी विश्व शान्तिदूत महात्मा गौतम बुद्धका अनुयायी हौं । यस विहारमा अन्तरराष्ट्रिय व्यक्तित्वहरुले पनि समय समयमा भ्रमण गरी आवश्यक सहयोग गर्दै आउनु भएको छ । यस विहारको उपस्थितिले चोभार क्षेत्रको नै अन्तरराष्ट्रिय ख्यातिमा समेत वृद्धि भइरहेकोमा दुई मत नहोला । आ-आफ्नो गृहत्याग गरी सन्यास जीवनधारण गरी बस्नुभएका अनागरिका, गुरुमाँ (भिक्षुणी)हरूको लागि विशेषतः सञ्चालन हुने विश्वमै पहिलो अन्तरराष्ट्रिय स्तरको अस्पताल तथा वृद्धाश्रम निर्माणार्थ यस सुलक्षण कीर्ति विहारलाई नेपाल सरकारले उक्त उल्लिखित जग्गा भोगाधिकार प्रदान गरिएको हो ।

भोगाधिकार प्राप्त उक्त जग्गा बागमती नदी कीनारको भन्ने तथ्य विदितै छ । नदी कीनारको जग्गाको प्रमूख समस्या भनेको त्यस क्षेत्रको माटोको गुणस्तरको न्यूनता नै हो । भूक्षय नियन्त्रण नगरी त्यस्ता जमीनमा कुनै कार्य गर्न असम्भव प्रायः नै हुन्छ । अतः उक्त भोगाधिकार प्राप्त जग्गा प्रयोगपूर्व प्रथमतः ग्याबिलीन वाल निर्माण गरी जग्गा संरक्षण गर्नु नै प्रथम कार्य हो । तदनुरूप यस अवधिमा उक्त जग्गामा यस विहारको पहलकदमीमा नेपाल सरकार जल उत्पन्न प्रकोप नियन्त्रण कार्यालय मार्फत् भूक्षय नियन्त्रणार्थ ग्याबिलीन वाल निर्माण गरिएको छ । उक्त कार्यको लागि विगत वर्षसम्म करीव रु.१३,००,०००/-खर्च गरिएको थियो । तथा आगामी आर्थिक वर्षको लागि समेत थप कार्यक्रम रहेको छ । सो जग्गामा निकट भविष्यमा निर्माण हुने भवनको लागि विशेषज्ञहरु एवं प्राविधिज्ञहरुको सल्लाह मुताविक माटो परिक्षणको कार्य भइरहेको तथा नक्सा सम्बन्धी कार्य भइरहेको साथै भूसंरक्षणको लागि वृक्षारोपण समेत व्यहोरा अवगत गराउँदछु । यस विहारलाई थप व्यवस्थित गर्ने क्रममा सुलक्षण कीर्ति विहार परिसरमा निर्माण भएका संरचनाहरु विहार, सुरक्षा कम्पाउण्ड, पुस्तकालय, भान्सा घर लगायत हाल विद्यमान संरचनाहरु विहार मातहतमा नै रहेका छन् ।

काठमाण्डौ उपत्यकामा पहिलो पल्ट समुदायमा आधारित भईहस्पिस, अस्पताल तथा वृद्धाश्रम बनाउने प्रयोजनको लागि नेपाल सरकारबाट यस विहारका नाममा भोगाधिकार प्रदान गरिएको जग्गामा प्रस्तावित योजना अनुसारको सम्पूर्ण प्राविधिक तयारी कार्य सम्पन्न भई सकेको हुँदा मन्त्रालयबाट निर्माण शुरु हुन लागेको पक्की मोटरजाने पुल भोलुङ्गे पुलको दक्षिण पट्टी निर्माण गर्दा प्रस्तावित हस्पिस लगायतको योजना कार्यान्वय गर्न व्यवधान हुने भएको हुँदा सोको सट्टा खास उपयोगमा आई नसकेको उत्तर पट्टीको जग्गामा प्रस्तावित पुल निर्माण गर्ने व्यवस्था गरी सहयोग गरी दिनु हुन अनुरोध छ ।

भवदीय,

डा. भिक्षुणी अनोजा (गुरुमाँ)

अध्यक्ष, सुलक्षण कीर्ति विहार

चोभार, काठमाडौं ।

(सो पत्र २०६९/३/३० गते मन्त्री, भौतिक योजना, निर्माण तथा यातायात मन्त्रालय, सिंहदरबार , काठमाडौंमा दर्ता गरिएको हो ।)

हार्दिक श्रद्धाञ्जली

मदुम्ह चन्द्रमाया महर्जन
बूगु वि.सं.१९९३/३/१६
मदुगु २०६९/५/२६

नेवा: स्वायत्त राज्य मंका: परिषद् किपूया
सल्लाहकार टिकाराम महर्जनया जहान
मय्जु **चन्द्रमाया महर्जन** थ्व हे भाद्र २६
गते मंगलवार ७६ दँय् अकाभाकां मदुगुलिं
दिवंगत आत्माया चिरशान्तिया कामना
यासैं दुःखं कःपिं छेंजःपिन्त धैर्य धारण याये
फयेमा: धका: बिचा: हायेकाच्चना ।
नेवा: स्वायत्त राज्य मंका: परिषद्
तालँचा, किपू

बिचा: हायेका

स्व. चन्द्रमाया महर्जन
जन्म वि.सं.१९९३/३/१६
स्वर्गारोहण २०६९/५/२६

कीर्तिपुर सन्देश साप्ताहिका शुभचिन्तक
एवं समाजसेवी टिकाराम महर्जनका
श्रीमती **चन्द्रमाया महर्जन**को गत भाद्र
२६ गते मंगलवारका दिन असामहिक
निधन भएकोले उहाँको चीर शान्तीको
कामना गर्दै हार्दिक श्रद्धाञ्जली अर्पण
गर्दछौं ।

कीर्तिपुर सन्देश साप्ताहिक
परिवार, कीर्तिपुर

हार्दिक समवेदना

हाम्रो दली परिवरका, समाजसेवी, धार्मिक संघ संस्था तथा कीर्तिपुर
जात्रा पर्व समितिका अध्यक्ष माहिलो आदरणीय दाजु टिकाराम महर्जनका
धर्मपत्नि **चन्द्रमाया महर्जन** ७६ वर्षको उमेरमा २०६९ साल भाद्र २६
गते स्वर्गारोहण भएको १३ औं दिनको पुण्य तिथिमा दिवंगत आत्माको
चिरशान्तिको कामना गर्दछौं । साथै यस दुःखद घडीमा शोकाकुल परि
वारजन प्रति धैर्य धारण गर्ने शक्ति प्रदान गरुने भन्ने प्रार्थना गर्दछौं ।

स्व. चन्द्रमाया महर्जन
जन्म वि.सं.१९९३/३/१६
स्वर्गारोहण २०६९/५/२६

भावपूर्ण श्रद्धाञ्जली अर्पण गर्ने परिवारहरू :

श्रीमती मय्जु महर्जन
श्रीनन्दलाल महर्जन/ श्रीमती मिश्री महर्जन/श्रीमती ज्यान महर्जन
श्री नाती भाइ महर्जन—
श्री पूर्णवहादुर महर्जन/ श्रीमती नानी महर्जन
श्री विष्णुवहादुर महर्जन/श्रीमती सानुनानी महर्जन
डेपुटी प्रोग्राम अफिसर श्री मधुराम महर्जन/श्रीमती सरीता महर्जन

कर्नेल महेन्द्रवहादुर महर्जन/श्रीमती प्रतिक्षा महर्जन
श्री ज्ञानेन्द्र महर्जन/श्रीमती अमिता महर्जन
श्री राजकुमार महर्जन/श्रीमती विमला महर्जन
श्री दिपक महर्जन/श्रीमती अमिता महर्जन
श्री अनुराग, समिप, निर्मला, दीपा, लसता, शौरभ, समाया

हैन त ?

—निरज

तिमी कहिल्यै नबल्ने बत्ती....।
म कहिल्यै सिगनल् नलाग्ने संचार पद्धति....।
आउन हामी दुई मितेरी गाँसौन..

लै च्वा दिसे

जनकवि दुर्गा लाल श्रेष्ठया च्वासाय गुज्जे मालाकारया लसय
नेवा: म्ये म्युजिक भिडियो “भी नेवा:” मंगल उच्च मा.वि. किपूया
स्वर्ण जयन्तिया लसताय थ्वहे ला दुने पिथने त्यंगु दु। पिकाक:
मंगल उच्च मा.वि, किपू -३

सहभागिताको प्रश्न

देश निर्माण वा विकासमा सबैको अनिवार्य सहभागिता आवश्यक हुन्छ। देश निर्माण गर्न विधिको आवश्यक हुन्छ। अथवा देश संचालन गर्नको लागि देशको मूल कानून संविधानको आवश्यक हुन्छ तर देशमा नयाँ संविधान तत्कालै यी आजका नेतृत्वबाट बन्ने आशा छैन, किनकि यहाँ हरेक बैठक, भेला, क्रियाअन्तरक्रियामा दल, संगठन, संस्थाबीच एकले अर्कोको सहभागितामा प्रश्न उठाउने गरेका छन्। एक दलले अर्को दललाई निषेध गर्छन्। एक नेताले अर्को नेताको सहभागितालाई इन्कार गर्छन्। आफू मात्र ठूलो, जान्ने, अनिवार्य ठान्छन्। अरूको सहभागितालाई सहज ठान्दैन। यो मनोरोग माथि शिर्ष नेताहरूमा मात्र हैन तल भूमिसम्मको नेताहरूमा समेत हावी छ। अहिलेसम्म जे र। भयो, जुन विकास भयो, जे नीति नियम बन्यो, जति शान्ति कायम भयो। ती सबै मैले गरेको, मेरो दल, मेरो संगठन, मेरा संस्थाले अझ विशेषतः मैले गरेको भनी दावी गर्नेहरूको कुनै कमि छैनन् तर अहिलेसम्म नराम्रो भएका कामहरूमा पनि आफ्नो हिस्सा रहेको कुरा स्विकारिदैनन्। आफ्नो कमिकमजोरलाई कहिले स्विकारिदैन। यहाँ ‘छन् गेडा सबै मेरा, छैनन् गेडा सबै तेरा’ भन्ने उखान जस्तै दल र नेताहरूको चाला देखिएका छन्। सरकारमा बसेर सरकारले गर्न नसकेको काम सबै प्रतिपक्षलाई दोष लगाउँछन् र त्यसको प्रमाणित गर्न आफ्नो जनसभामार्फत आफू चोखो, राम्रो, विकासप्रेमी, शान्तिप्रेमी देखाउँछन्।

हुन त यो मानव स्वभाव नै हो। सबभन्दा अगाडि आउने भनेको म हो, मेरो हो, मलाई हो, मेरो सहभागिता हरेक बैठकमा हुनु पर्दछ। म अरू सबैभन्दा राम्रो छु। म बिना कुनै काम सम्भवै छैन। जे भयो मेरा कारणले भयो। जे भयो मेरा दलका कारण भयो, जुन विकास भयो मेरा कार्यकर्ताले गरियो। अरू सबै विगानै मात्र हुन्।

अरूको सहभागिता, अरूको योगदान, अरूको योग्यता, अरूको क्षमता पनि आफ्नै कारणले मात्र बनेका ठान्छन्। तर यहाँ समयमा संविधान

बन्न नसकेको, शान्ति कायम नभएको, विकास नभएको, मंहगी बढेको, द्वन्द्व बढेकोमा आफ्नो कारण मानिदैनन्। यहाँ नराम्रो सबै अरूले गरेको, राम्रो सबै आफूले गरेको भनेर साधीभाइको हरेक भेटमा, कार्यक्रममा, सभामा दावि गरिरहेको सुन्दा लाग्छ, उसको हरेक काममा अनिवार्य सहभागिता छ।

सन्दर्भ जोडौं अब राजनीतिक बैठक, भेलामा हुने सहभागिता सवालमा, अब देशको ठेक्का लिएका चारदलको बैठकमा नेकपा-माओवादी लगायत अरू साना दलहरूलाई सहभागी गरिएको छैन। जसका कारण चार दलको निर्णय उनीहरूलाई स्विकार्ने नहुने, र चार दलको बैठकमा उनीहरूको सहभागिता पनि राजनीतिक दलको चर्चा र परिचर्चामा आइरहेकै छन्। सरकारमा सबै दलहरूको सहभागिताको प्रश्न, संविधान निर्माणमा सबै दल र जनताको सहभागिताको प्रश्न, संघियतामा जनसरकारको प्रश्न, दलहरूमा जनजाती, मधेसी, पिछडिएको जनताको, दलित, महिलाहरूका सहभागिताको प्रश्न, कमिटी समितिहरूमा सबै सदस्यहरूको सहभागिताको प्रश्न, स्थानीय निकायमा दलहरूको सहभागिताको प्रश्न, सरोकार संस्थाहरूको सहभागिताको प्रश्न, नीति निर्माणमा, निर्णय प्रक्रियामा सरोकारवालाहरूको प्रश्न, कार्यक्रमहरूमा सरोकारवालाहरूको सहभागिताको प्रश्न उठिरहेको छ।

आज निषेध गरिएका व्यक्तिहरू पनि कुनै दिन अनिवार्य आवश्यक हुनसक्छ। आज गरेको गलत निर्णय भोलि विवादको विषय बन्नसक्छ, आज कानून सम्मत भनेका निर्णयहरू पनि भोलि जन वकालतको विषय बन्नसक्छ। त्यसैले आजको अवस्थामा सर्वमान्य सिद्धान्त आवश्यक छ। सरोकारवाला सबैको सहमति र सहभागिता आवश्यक हुन्छ। हैन भने इतिहास र विकासको पाँगा एकैठाउँमा मात्र घुमिरहन सक्छ।

ब्यंग सन्देश
अरुण कुमार महर्जन

हार्दिक बधाई

यस मङ्गल उच्च माध्यमिक विद्यालयबाट नै एस.एल.सी. उत्तीर्ण गरी यसै विद्यालयमा विगत १५ वर्षदेखि प्राथमिक तहमा अंग्रेजी विषय अध्यापन गर्दै आउनु भएकी श्रीमती

सुमित्रा महर्जन शिक्षा दिवस २०६९ को उपलक्ष्यमा जिल्ला शिक्षा कार्यालय काठमाडौँबाट उत्कृष्ट शिक्षकको रूपमा पुरस्कृत हुनु भएकोमा उहाँको उत्तरोत्तर प्रगतिको

कामना गर्दै हार्दिक बधाई ज्ञापन गर्दछौं।

विद्यालय व्यवस्थापन समिति अध्यक्ष
एवं

मङ्गल उच्च मा.वि. शिक्षक

मङ्गल अल्मुनाई एशोसियसन

नयाँबजार, कीर्तिपुर

विपद व्यवस्थापन समिति वडा नं.३ गठन

भाद्र ९ गते मंगलवार सामुदायिक भवन कीर्तिपुरमा लुमन्ति समुहको सहभागितामा कीर्तिपुर नगरपालिका वडा नं.३ मा कृयाशील विभिन्न महिला समुहहरू, युथ रेडक्रस सर्कल, विभिन्न संघ संस्थाहरू सम्मिलित भएको एक छलफल कार्यक्रम सम्पन्न गरियो।

लुमन्ति समुहका परियोजना संयोजक सविना लामाले कीर्तिपुर नगरपालिकाको वडा नं १ देखि ६ र १७ मा शहरी खानेपानी तथा सरसफाई पूर्वतयारी तथा समुदाय स्तरीय विपद जोखिम न्यूनिकरण कार्यक्रम OXFAM को सहकार्यमा संचालन गर्न लागेको परियोजनाको बारेमा जानकारी दिनुभयो। उक्त परियोजनाको लक्ष्य भुक्तप पश्चात हुनसक्ने मानवीय क्षतिलाई कम गर्ने रहेको बताउनु भयो।

सहभागिहरूको विचमा व्यापक छलफल गरी वडा नं.३ स्तरीय विपद व्यवस्थापन समिति गठन गरियो। जसमा की.न.पा. वडा नं.३ का वडासचिव सिर्जना महर्जनको संयोजकत्वमा १३ सदस्यीय समिति गठन गरियो। जसमा रेडक्रस युथ सर्कलबाट १ जना महिला र १ जना पुरुष, महिला समुहहरूबाट ३ जना, मङ्गल स्कूलबाट महिला प्रतिनिधि १ जना, भु.पू. अध्यक्षबाट १ जना, गुठीबाट १ जना, सन स्टार क्लबबाट, नयाँ बजार क्लब र कीर्तिपुर स्वयंसेवक समाजबाट १/१ जना, वडा प्रतिनिधिबाट सानुभाइ महर्जन, भु.पू. अध्यक्ष टिकाराम महर्जन र सल्लाहकारमा नजरराम महर्जन रहनु भएको छ।

नेवा: पत्रकार काठमाण्डौँबाट पत्रिकार प्रकाशन

नेवा: पत्रकार राष्ट्रिय दबू काठमाण्डौँ जिल्ला समितिले नेपालभाषाको मासिक पत्रिका नेवा: ज: प्रकाशित गरेको छ। गत हप्ता एक समारोह बीच संस्कृतिविद् सत्यमोहन जोशीले सो पत्रिका विमोचन गर्नु भएको थियो। काठमाण्डौँ जिल्लाका अध्यक्ष नातिकजि महर्जनको सभापतित्वमा भएको सो कार्यक्रममा दबूका केन्द्रीय अध्यक्ष श्रीकृष्ण महर्जन, ललितपुर जिल्लाका अध्यक्ष सुरज व्यञ्जनकार र भक्तपुर शाखाका अध्यक्ष केके मानन्धरले शुभकामना मन्तव्य व्यक्त गर्नु भएको थियो। सो पत्रिकाको संयोजकमा सुरेन्द्रभक्त श्रेष्ठ रहनु भएको छ।

राष्ट्रिय दैनिक पत्रपत्रिकामा वर्गीकृत तथा अन्य संचार

माध्यममा विज्ञापन गर्नु गर्नु परेमा किपू बूक

प्वाइन्टलाई सम्पर्क गर्नु होला।

किपू बुक प्वाइन्ट

कीर्तिपुर, नयाँबजार-१७, फोन ४३३१७७५

८.१५.११३२

व सु

—बजर्राज महर्जन

नेपालभाषाया
उपन्यास
“व सु”
व
“थः सु
कतः सु”

थः सु कतः सु

—बजर्राज महर्जन

बजारय पिहां वये धुकल्लु दु थःगु प्रति सुरक्षित यानादिसँ ।
व सु या मू ५० ।- अले थः सु कतः सु या मू ७५ ।-

**प्रत्येक बुधवार
प्रत्येक अंक
विशेष अंक
कीर्तिपुर सन्देश साप्ताहिक**

बार्षिक २ सय रुपैयामा ग्राहक बनौ
कीर्तिपुर सन्देश साप्ताहिक
अफ्नै घरमा बसेर पढौ
कीर्तिपुर र देशको समाचार
तपाईंको कोठामा

कीर्तिपुर सन्देश साप्ताहिक
फोन ४३३३००७/९८४१४०१०७७

